

Sprawozdanie ze zjazdu Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych

(Kokoszyce, 12–14 września 2006 r.)

W odnowionym ośrodku rekolekcyjnym w Kokoszycach, w bliskim sąsiedztwie sanktuarium Matki Bożej Uśmiechniętej w Pszowie (archidiecezja katowicka), odbył się w dniach 12–14 września b.r. doroczny zjazd Stowarzyszenia Polskich Muzyków Kościelnych. Ramy spotkania wytyczała uroczyste sprawowana liturgia. W pierwszym dniu była to liturgia godzin — nieszpory Maryjne w bazylice pszowskiej, odprawiane w uroczystość głównej patronki archidiecezji katowickiej — Matki Bożej Piekarskiej. Po przeciwiczeniu śpiewów przez mgra lic. Jana Gładysza, liturgii niesz-

porów przewodniczył ks. prof. dr hab. Ireneusz Pawlak z Lublina. Następnego dnia, w liturgiczne wspomnienie św. Juna Chryzostoma, uczestnicy zjazdu rankiem spotkali się na jutrzni prowadzonej przez ks. dra Piotra Wiśniewskiego z Płocka, a wieczorem ponownie w pięknie odrestaurowanej bazylice pszowskiej, tym razem na liturgii Eucharystii. Była ona sprawowana w koncelebrze pod przewodnictwem ks. bpa dra Stefana Cichego, przewodniczącego Komisji Episkopatu Polski ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów. Biskup Legnicki Stefan Cichy od początku chętnie uczestniczył w zjazdach stowarzyszenia, wyrażając swoje osobiste duchowe poparcie i przekazując cenne wskazania dla uczestników pod kątem głębokiego zatroskania o właściwy poziom muzyki liturgicznej w naszych świątyniach. Ostatniego dnia, w święto Podwyższenia Krzyża Świętego, Msza św. była sprawowana w kaplicy ośrodka rekolekcyjnego. Przewodniczył jej ks. mgr Zbigniew Rogala z Kielc, od wielu lat wykładowca muzyki kościelnej w Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach. Podczas homilii nawiązał on do tajemnicy krzyża, ukazując, jak bardzo ta tematyka jest obecna w muzyce sakralnej, ale także, jak głębokie jest jej odniesienie do życia chrześcijańskiego i posłannictwa zleconego muzykom kościelnym.

Tematyka tegorocznego zjazdu była skoncentrowana wokół problemu kształcenia organistów. Wykłady i dyskusje miały pomóc w odpowiedzi na nurtujące pytania: Na ile zróżnicowane dziś formy kształcenia organistów przynoszą odpowiednie efekty? W jaki sposób można skonsolidować podejmowane wysiłki, aby muzyka wykonywana w naszych kościołach faktycznie osiągała wymiar doskonałości?

W prezentowanych wypowiedziach dało się odczuć głębokie zatroskanie muzyków kościelnych o piękno i godność muzyki wykonywanej podczas liturgii. Pierwsza sesja wykładowa koncentrowała się tematycznie wokół zagadnienia: *Ogólne założenia programowe kształcenia organistów*. Sesję prowadził ks. prof. Andrzej Zajac, członek zarządu SPMK, a zebrani wysłuchali najpierw dwóch wykładów: ks. mgra Kazimierza Dąbrowskiego, wicedyrektora Salezjańskiej Szkoły Organistowskiej w Lutomiersku — *Praktyka liturgiczno-muzyczna* oraz ks. prof. dra Andrzeja Filibera z Warszawy — *Przygotowanie organistów w dziedzinie chorału gregoriańskiego i prawodawstwa liturgicznego*.

Drugą sesję prowadził prof. Jerzy Kurcz z Krakowa, a dotyczyła ona różnych form kształcenia organistów. W ramach tej sesji wygłoszono następujące wykłady: ks. mgr lic. Bogdan Kicingier z Babic — *Kształcenie organistów w ramach studium organistowskiego*; dr Wiesław Delimat z Krakowa — *Kształcenie organistów w ramach szkoły muzycznej II stopnia*; dr Władysław Szymański z Katowic — *Kształcenie organistów w ramach Akademii Muzycznej*. Po każdej sesji odbyły się ożywione dyskusje, które koncentrowały się wokół podjętej tematyki, a także nieco szerzej dotyczyły problemów związanych z liturgiczną posługą organistów.

Podczas otwartego zebrania wszystkich uczestników zjazdu miało miejsce podniosłe wydarzenie. Pierwszy prezes i inicjator Stowarzyszenia — ks. prof. dr hab.

Ireneusz Pawlak otrzymał tytuł „Honorowego Prezesa” i okolicznościowy dyplom z wyrazami uznania za dotychczasowe, niezwykle aktywne wysiłki podejmowane w trosce o czystość i piękno śpiewów liturgicznych.

Ponadto zarząd SPMK jednogłośnie przyznał „Dyplom Honorowy”, nieobecnemu na zjeździe ze względów zdrowotnych, ks. prof. dr. hab. Karolowi Mrowcowi, za „wielkie zaangażowanie w działalności Stowarzyszenia oraz ogromny wkład w dziedzinie badań muzykologicznych i pielęgnowania muzyki liturgicznej”

W ramach otwartego zebrania zabrali głos w ważnych kwestiach niektórzy przedstawiciele zarządu: ks. dr Grzegorz Poźniak przedstawił pierwszy numer świeżo wydanego „Biuletynu Stowarzyszenia”; ks. dr Stanisław Garnczarski przedstawił śmiałą inicjatywę — nowo założoną stronę internetową SPMK; ks. dr Franciszek Koenig omówił aktualną sytuację finansową Stowarzyszenia i zaapelował o regularne uiszczanie składek członkowskich. Ponadto wypowiedzieli się także: przewodniczący Komisji Kwalifikacyjnej — prof. dr hab. Stanisław Dąbek na temat nowo przyjętych członków oraz ks. dr Robert Tyrała, prezydent *Pueri Cantores*, o przyszłorocznym międzynarodowym kongresie tej federacji w Krakowie. Z inicjatywy ks. dra Roberta Bernagiewicza podjęto także szerszą dyskusję o aktualnych możliwościach weryfikowania nowych śpiewów kościelnych.

Podczas zjazdu muzyków nie mogło zabraknąć prezentacji muzycznych. W pierwszym dniu uczestnicy wysłuchali recitalu organowego w wykonaniu Arkadiusza Popławskiego, organisty bazyliki pszowskiej. W programie koncertu, obok utworów wielkich mistrzów muzyki organowej, szczególne wrażenie na słuchaczach wywołała pięcioczęściowa własna improwizacja organowa na temat pieśni Feliksa Nowowiejskiego *Matko Piekarska*. W drugim dniu, podczas liturgii Eucharystii wystąpił zespół wokально-instrumentalny *Pro Arte Ecclesiastica* pod kierunkiem Janusza Muszyńskiego. Muzycy włączyli się w uroczystą modlitwę, wykonując *Missa brevis in G* (KV 49) W.A. Mozarta i inne kompozycje tego geniusza muzycznego, w tym m.in. słynne *Ave verum*; była to również forma uczczenia Roku Mozartowskiego.

We wszystkich spotkaniach, liturgicznych i formacyjnych, pomocą uczestnikom służył „Informator Zjazdu”, bardzo rzetelnie zredagowany przez ks. dra Wiesława Hudka.

W żywo prowadzonych, nieraz bardzo emocjonalnych dyskusjach, muzycy podkreślali konieczność zajęcia się pilnie sprawami stałej formacji organisty i jego statusu. Temu zagadnieniu ma być poświęcony przyszłoroczny zjazd SPMK, planowany w jednej z diecezji na wschód od Wisły. W tegorocznym zjeździe uczestniczyło, w różnym czasie, około 60 osób, co stanowi nieco ponad połowę wszystkich członków Stowarzyszenia. Wśród gości witano serdecznie Słowaka — ks. dra hab. Rastislava Adamko, absolwenta muzykologii KUL, obecnie pracującego na Uniwersytecie Katolickim w Ružomberoku i w Spišskiej Kapitule, redaktora czasopisma dla muzyków kościelnych *Adoramus Te*. Przyjmując nowych kandydatów, apelowano o większą aktywność i zaangażowanie w podejmowanych inicjatywach.

Wyrażono również życzenie, aby dzięki prawidłowo ukształtowanym śpiewom, dzięki dobrze uformowanym, pod każdym względem, organistom, nasze nabożeństwa stawały się bogatszą i bardziej intensywną modlitwą. Podkreślono, iż misja muzyków nie polega tylko na oddaniu chwały Bogu, ale także jest skierowana ku całej wspólnocie parafialnej, wspólnoty kościelnej, stąd dodatkowo jej niesamowita ważność, powaga, odpowiedzialność. Jest to również nadzwyczajny sposób proklamacji wiary w dziele nowej ewangelizacji. We wszystkich wystąpieniach uczestników zjazdu dało się odczuć niezwykłą troskę o świętość i doskonałość muzyki liturgicznej, aby faktycznie oddawała ona chwałę Bogu i podnosiła umysły i serca wiernych ku Twórcy wszelkiego piękna.

Ks. Antoni Reginek